

בש"פ 7255/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7255/20

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 21.10.2020 בעמ"י 39368-10-20 שניתנה על ידי כב' השופט י' פרסקי

בשם המבקש: עו"ד אלכס גאוסקין

בשם המשיבה: עו"ד עודד ציון

החלטה

1. בפני בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 21.10.2020 (עמ"י 39368-10-20, השופט י' פרסקי). בית המשפט המחוזי דחה ערר שהגיש המבקש על החלטתו של בית משפט השלום בבאר שבע מיום 20.10.2020 (מ"י 36748-10-20, השופטתש' חביב).
2. ביום 19.10.2020 המבקש נמצא על ידי המשטרה לאחר שהתקבל אצלה דיווח לפיו הוא מאיים להתאבד

בקפיצה מבניין מגורים בבאר שבע. על רקע זה, נלקח המבקש לבדיקה במחלקה הפסיכיאטרית במרכז לבריאות הנפש בבאר שבע (להלן: המרכז לבריאות הנפש). בשלב זה, על יסוד חוות דעת שניתנה בעניינו של המבקש ולפיה הוא מהווה סכנה פיזית ומיידית לעצמו (להלן: חוות הדעת הראשונה), החליט הפסיכיאטר המחוזי של מחוז הדרום להוציא בעניינו הוראת אשפוז כפוי בהתאם לסעיף 9 לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991 (להלן: הוראת האשפוז-חוק טיפול בחולי נפש).

3. בהמשכו של אותו היום הגיעו שוטרים לביתו של המבקש, ושם הם איתרו את גופתה של בת זוגו של המבקש. בהמשך לכך, עצרה המשטרה את המבקש בחשד לרצח.

4. בלילה שבין יום 19.10.2020 ליום 20.10.2020, הובא המבקש לבדיקה נוספת במיון הפסיכיאטרי במרכז לבריאות הנפש. בתום הבדיקה ניתנה חוות דעת נוספת בעניינו לפיה מצבו אינו מצדיק אשפוז פסיכיאטרי. בהתאם לכך, נקבע כי ניתן לשחרר את המבקש להמשך טיפולם של גורמי האכיפה, אך יש להשגיח עליו במסגרת מעצרו שמא יבצע מעשים אובדניים (להלן: חוות הדעת השנייה). עוד צוין כי לא ניתן היה לבצע בדיקה פסיכיאטרית במיון של המרכז לבריאות הנפש לצורך גיבוש חוות דעת באשר לכשירותו ואחריותו של המבקש.

5. על רקע השתלשלות אירועים זו, הגישה המשטרה בקשה לבית משפט השלום להארכת מעצרו של המבקש בחמישה עשר ימים. בדיון שהתקיים ביום 20.10.2020 טען המבקש כי יש להורות על מעצרו בתנאים של אשפוז פסיכיאטרי, בהסתמך על הוראת האשפוז שהוצאה בעניינו. בתום הדיון הורה בית משפט השלום על המשך מעצרו של המבקש עד ליום 28.10.2020 לצורך ביצוען של פעולות חקירה נוספות. בית משפט השלום קבע כי קיים חשד סביר נגד המבקש חרף השלב המוקדם של החקירה. בית משפט השלום הוסיף וציין כי בהיעדר חוות דעת מפסיכיאטר מוסמך אין בידו להיעתר לבקשה. לצד זאת, בית משפט השלום הורה כי הפסיכיאטר המחוזי יגיש בהקדם חוות דעת מעודכנת באשר למצבו של המבקש ולאחריותו למעשים המיוחסים לו. יצוין כי בעת שניתנה החלטה זו הייתה מונחת בפני בית משפט השלום חוות הדעת השנייה בלבד.

6. בו ביום המבקש הגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטה האמורה ואליה צירף גם את חוות הדעת הראשונה שעל יסודה ניתנה הוראת האשפוז. המבקש טען כי זו מלמדת כי עובר למעצרו היה מצוי במצב פסיכואטי, ובנסיבות אלה החזקתו בתנאי מעצר רגילים תסכן את שלומו ובריאותו. בית משפט השלום קיים דיון בבקשה והחליט בסופו על דחייתה. בית משפט השלום ציין, בין היתר, כי הוראת האשפוז בעניינו של המבקש ניתנה על בסיס מידע חלקי, לפני שהתגלו הפרטים על זירת הרצח, האמצעים ששימשו לביצועו והמניע הנטען לביצועו, שבהם יש כדי להשליך על הקביעות באשר למצבו הפסיכואטי. עוד ציין בית משפט השלום כי הוראת האשפוז נסמכת על ההתרשמות כי המבקש מסוכן לעצמו, וכי סכנה זו ניתנת לאיון במתקניו של שירות בתי הסוהר באמצעות השגחה על המבקש. בנסיבות אלו, ובשים לב לקביעתו בהחלטה המקורית בדבר הגשת חוות דעת מעודכנת מטעם הפסיכיאטר המחוזי, החליט בית משפט השלום כי אין להתערב בשלב זה בקביעה כי המבקש כשיר למעצר.

7. המבקש הגיש ערר לבית המשפט המחוזי על החלטה זו. ביום 21.10.2020 דחה בית המשפט המחוזי את הערר וקבע כי לא מצא שנפלה שגגה בהחלטתו של בית משפט השלום הדורשת התערבות. בית המשפט המחוזי ציין כי על פני הדברים ייתכן שמקומן של טענות המבקש להתברר במסגרת עתירת אסיר בנוגע לתנאי מעצרו. בית המשפט המחוזי הוסיף וציין כי ביום 25.10.2020 נקבעה למבקש בדיקה אצל הפסיכיאטר המחוזי, וכי חזקה על גורמי הטיפול

בשירות בתי הסוהר שיעניקו לו טיפול רפואי כנדרש.

8. בקשת רשות הערר שבפני הוגשה ביום 21.10.2020 ומכוונת כלפי החלטה זו של בית המשפט המחוזי. בעיקרו של דבר, המבקש טוען כי שגה בית המשפט המחוזי בקבעו שמקומן של הטענות להתברר בעתירת אסיר. זאת, בשים לב לאמור בסעיף 16 לחוק טיפול בחולי נפש המאפשר לבית המשפט שציווה על מעצרו של אדם להורות כי מעצרו יתקיים בתנאי אשפוז פסיכיאטרי. בהקשר זה, המבקש טוען כי הוראת האשפוז שניתנה בעניינו מצביעה בבירור כי הוא זקוק לטיפול ואשפוז. המבקש מוסיף כי אין מקום לקבל את ההנחה כי הליך המעצר גובר על הוראת אשפוז שניתנה כדין. עוד מוסיף המבקש כי כלל לא נטען שמעצרו בתנאי אשפוז פסיכיאטרי יפגע באופן מהותי בקידום החקירה. לטענת המבקש, נסיבותיו הייחודיות של מעצרו והפגיעה הכרוכה כתוצאה מכך בזכויותיו, מצדיקות את קבלת רשות הערר ב"גלגל שלישי".

9. ביום 22.10.2020 הגישה המשיבה את תגובתה לבקשת רשות הערר ובה נטען כי דינה להידחות. המשיבה טוענת כי הבקשה אינה מעלה שאלה משפטיות בעלת חשיבות חריגה המצדיקה דיון בה. לגופם של דברים, המשיבה מדגישה כי בחוות הדעת השנייה נקבע כי אין צורך באשפוז של המבקש, וכי ממילא בית המשפט אינו מחויב להורות על מעצר בתנאי אשפוז גם אם השתכנע כי מצבו של החשוד מצריך אשפוז. לטענת המשיבה, החלטתו של בית משפט השלום להורות על מעצרו של המבקש ניתנה בסמכות ולאחר שיקול דעת מעמיק. זאת ועוד, לטענת המשיבה בהתאם לחוק טיפול בחולי נפש, מנהל רפואי של בית חולים, לרבות מנהל מחלקת מיון, רשאי לשחרר אדם מאשפוז אזורי כפוי. על כן, כך נטען, יש לראות בחוות הדעת השנייה, החתומה, בין היתר, על ידי מנהלת מחלקת המיון, ככזו ששחררה את המבקש מהוראת האשפוז. לבסוף, המשיבה מציינת כי המבקש מצוי בהשגחה מחמירה בשל נטייתו האובדנית, ומדגישה כי כפי שצוין בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, כבר ביום 25.10.2020 עתיד המבקש לעבור בדיקה פסיכיאטרית נוספת לבחינת מצבו.

10. לאחר שבחנתי את הבקשה ואת תגובת המדינה מצאתי שדינה של הבקשה להידחות. כידוע, אמת המידה למתן רשות ערר ב"גלגול שלישי" היא מצמצמת. רשות כאמור תינתן במקרים חריגים בלבד, שבהם הבקשה מעוררת שאלה עקרוניות או בהתקיים נסיבות פרטניות מיוחדות כגון פגיעה בלתי מידתית בזכויותיו של חשוד או נאשם (ראו למשל: בש"פ 2786/11 ג'ריס נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (17.4.2011); בש"פ 4174/18 גבאלי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (1.6.2018)). בשים לב לאמת מידה זו, ולאחר שנתתי דעתי לעובדה כי המבקש עתיד לעבור כבר בקרוב (דהיינו בתוך שלושה ימים) בדיקה פסיכיאטרית נוספת, לא מצאתי כי מתקיימות נסיבות מספקות המצדיקות את קבלת הבקשה.

11. בשולי הדברים אך לא בשולי חשיבותם, אציין את המובן מאליו: חזקה על שירות בתי הסוהר שיפעל כנדרש להבטחת שלומו של המבקש, תוך נקיטת משנה הזהירות המתחייבת נוכח המלצותיהם של גורמי המקצוע. דברים אלו אף הובהרו בתגובת המדינה.

12. סוף דבר: הבקשה נדחת.

ניתנה היום, ד' בחשוון התשפ"א (22.10.2020).

ש ו פ ט ת
